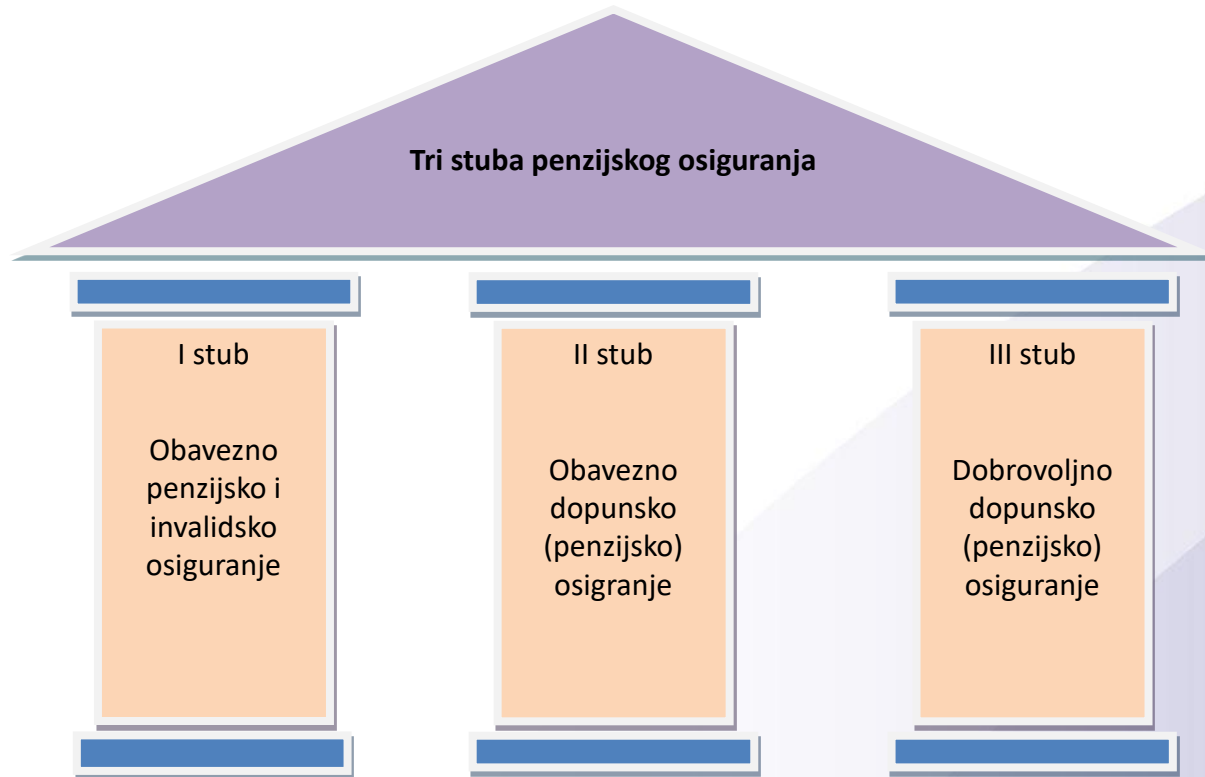

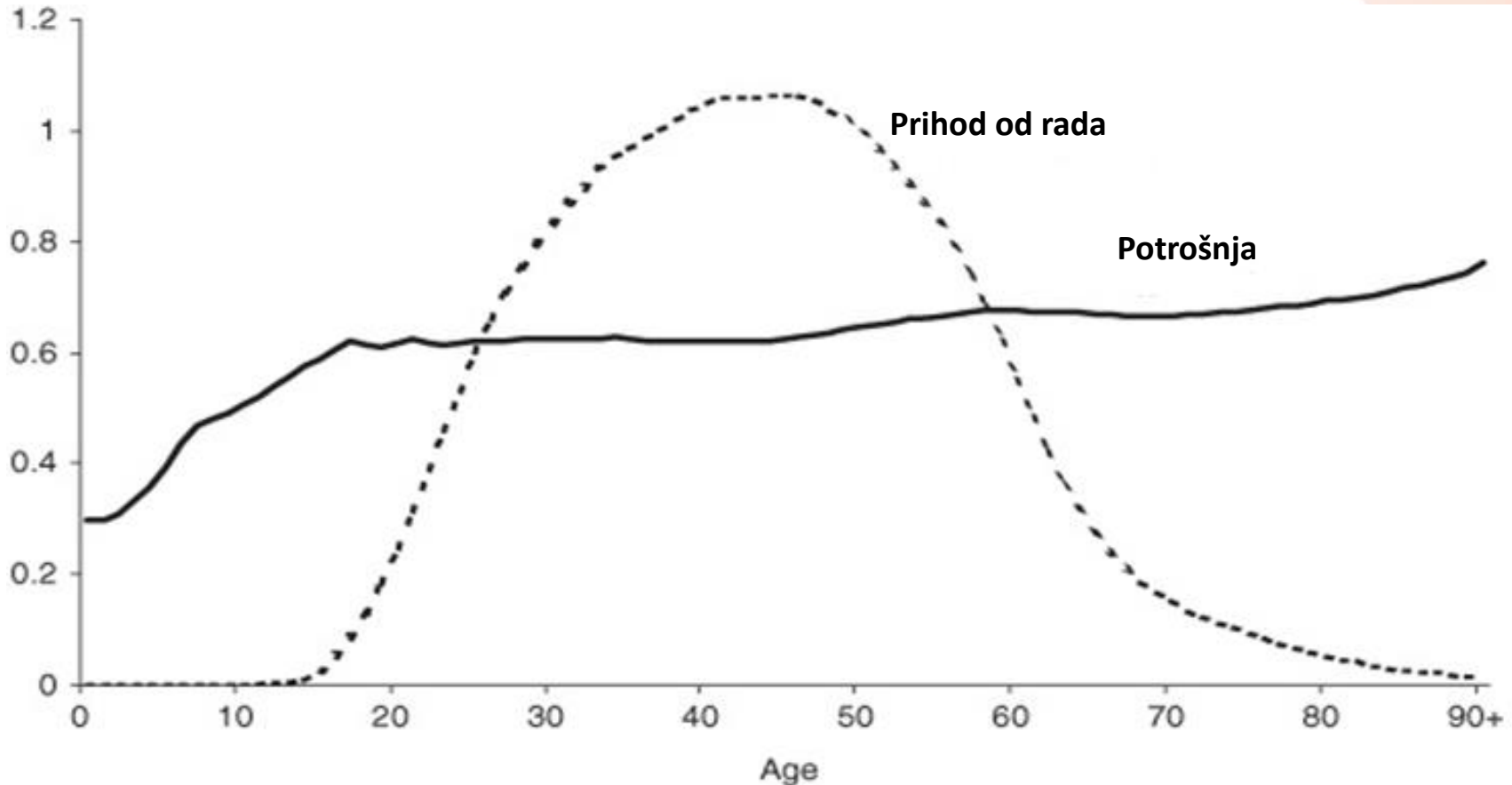
Dobrovoljno penzijsko osiguranje u Republici Srpskoj -
način funkcionisanja, prednosti, poreski aspekti i računovodstveni obuhvat

Gordana Drobnjak CFA MBA

Tri stuba penzijskog sistema

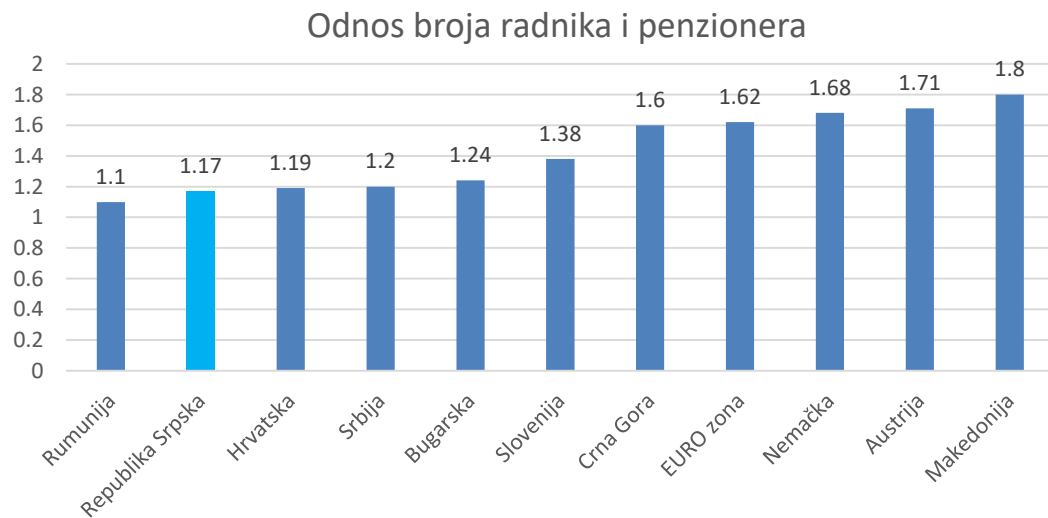
Zašto nam treba penzijski sistem?

Napomena: Sve vrijednosti su prosjeci vrijednosti zemalja, normalizovane po prihodu po glavi stanovnika od 30 do 49 godina.

Penzijski sistem u Republici Srpskoj

- Odnos broja radnika i penzionera u RS je izrazito nepovoljan 1,17:1;
- Stopa doprinosa za Fond PIO 18,5% bruto plate;
- Iz doprinosa se finansira 79,23% penzija;
- Prosječna penzija 350,50 KM (42% prosječne plate);
- Minimalna penzija sa 15 godina penzijskog staža -180 KM;
- U RS ima oko 260.000 penzionera;
- Samo 8% penzionera ima 40 godina penzijskog staža (prosječna penzija 513 KM-62% prosječne plate).

Prednosti dobrovoljnih penzijskih fondova

- DPF - sastavni dio reforme penzijskog sistema i odgovor na probleme državnog fonda.
- Pružaju mogućnost građanima da obezbijede sebi dodatni izvor penzijskih prihoda u starosti (privatna penzija).
- Postoji direktna veza između visine uplaćenih sredstava i buduće privatne penzije.

DOSTUPNOST
ULAGANJA

KONZERVATIVNA
INVESTICIONA
POLITIKA

MALE
NAKNADE
(PROPISANE
ZAKONOM)

ZNAČAJNE
PORESKE
OLAKŠICE

JEDNOSTAVNOST
ULAGANJA

SIGURNOST
ODVOJEN RAČUN DRUŠTVA I FONDA

DOBROVOLJNOST

Prednosti dobrovoljnih penzijskih fondova

Poslodavac ne plaća doprinose za uplate na račun zaposlenih u dobrovoljni penzijski fond, do iznosa od 1.200 KM godišnje (100 KM mjesečno).

- Oslobađanje od doprinosa i umanjenje poreza;
- Dodatno nagrađivanje radnika;
- Korporativna društvena odgovornost.

*** Zakon o doprinosima (SG RS 114/17)

*** Zakon o porezu na dohodak (SG RS 60/15 i 6/16)

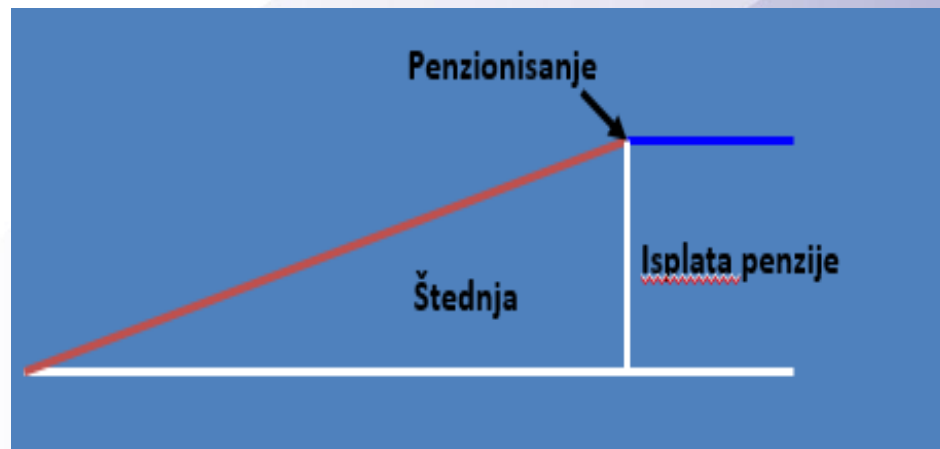
Dodatno penzijsko osiguranje

Akumulirana suma zavisi od:

1. Koliko godina se uplaćuje doprinos u dobrovoljni penzijski fond;
2. Koliki iznos se mjesečno uplaćuje;
3. Koliki prinos ostvaruje dobrovoljni penzijski fond.

Penzija zavisi od:

1. Iznosa akumulirane sume;
2. Starosne dobi prilikom penzionisanja;
3. Oblika programirane isplate.

Pravo raspolaganja novcem

- ✓ Sa napunjenih 58 godina života.
- ✓ Sa napunjenih 53 godine života i najmanje 5 godina akumuliranja.
- ✓ Povlačenje novca mora da počne sa napunjenih 70 godina života.
- ✓ U slučaju bolesti i nesposobnosti za rad u skladu sa zakonom predviđenim uslovima.

Ukoliko član fonda premine – akumulirani iznos se nasljeđuje.

Uplata penzijskih doprinosa u DPF

- Novčana sredstva koja se uplaćuju u dobrovoljni penzijski fond predstavljaju **penzijski doprinos**. Uplatu penzijskog doprinosa vrši pojedinac, ukoliko je sam zaključio ugovor o članstvu ili to za njega vrši organizator plana, odnosno poslodavac. Pojedinac, odnosno organizator bira dinamiku uplate, koja je uobičajeno mjesečna, u visini po izboru člana fonda. Minimalna uplata je 10 KM, dok limit za maksimalnu uplatu ne postoji, postoji samo ograničenje u pogledu poreskih olakšica (100 KM mjesečno).
- Uplaćeni penzijski doprinos konvertuje se u investicione jedinice i pripisuje se na individualni račun svakog člana za koga je izvršena uplata. Investiciona jedinica predstavlja srazmjerni obračunski udio u ukupnoj neto imovini fonda. Vrijednost investicione jedinice se mijenja sa promjenom neto vrijednosti imovine fonda i pokazuje koliko fond uspješno posluje.

Elementi obračuna	Način uplate doprinosa		
	Poslodavac	Radnik	Kombinovano
Neto plata prije članstva u DPF	1.000,00	1.000,00	1.000,00
Uplata poslodavca u DPF	50,00	-	50,00
Neto plata nakon članstva u DPF	1.050,00	1.000,00	1.050,00
Bruto plata radnika prije uplate u DPF	1.625,21	1.625,21	1.625,21
Bruto plata (nova) nakon uplate u DPF-FORMULA	1.683,50	1.625,21	1.683,50
Izdvajanje radnika od bruto plate u DPF	-	50,00	50,00
Ukupna uplata u DPF	50,00	50,00	100,00
Bruto plata-osnovica za obračun doprinosa	1.633,50	1.575,21	1.583,50
Doprinosi za PIO	302,20	291,41	292,95
Doprinosi za zdravstvenu zaštitu	196,02	189,02	190,02
Doprinosi za dječiju zaštitu	27,77	26,78	26,92
Doprinosi za osiguranje od nezaposlenosti	13,07	12,60	12,67
Ukupni doprinosi	539,05	519,82	522,55
Dohodak prije oporezivanja (nova bruto-doprinosi)	1.144,44	1.105,39	1.160,94
Lični odbitak-umanjenje poreske osnovice	200,00	200,00	200,00
Osnovica za obračun poreza na dohodak	944,44	905,39	960,94
Porez na dohodak	94,44	90,54	96,09
Neto plata za isplatu radniku na tekući račun	1.000,00	964,85	964,85
Umanjenje neto plate radnika	-	(35,15)	(35,15)
Dodatni trošak poslodavca zbog uplate u DPF	58,29	(0,00)	58,29
Povrat poreza na osnovu poreske kartice*	5,00	5,00	10,00
Umanjenje plate radnika nakon povrata poreza	5,00	(30,15)	(25,15)

FORMULA: BRUTO PLATA= (NETO PLATA-0,297*UPLATA U DPF-0,1*LO)/0,603

PRIMJER 1: Poslodavac NA SVOJ TERET uplaćuje dio doprinosa za zaposlene radnike (ne smanjujući neto platu radnika)

Ime i prezime	Fiksni /ugovor. iznos	Ukupna plata	Bruto plata	Uplata radnika u EPF	Uplata poslodavca u EPF	Ukupna uplata u EPF	NETO nakon uplate poslodavca u EPF	Bruto plata sa uplatom poslodavca kombinov.	BRUTO plata za obračun doprinosa kombinovano	Ukupni doprimos	Dohodak	Poreska kartica			Osnovica za obračun poreza	Porez na dohodak	Ukupno primanje bez povrata poreza	Iznos za isplatu sa povratom poreza
												Lični odbitak	Umanj. poreske osnovice	Iznos poreza povrat				
2	3	5	7	8	9	10	11	13	14	19	20	21	22	23	24	25	26	27
Radnik 1	1.000,00	1.000,00	1.625,21	0,00	50,00	50,00	1.050,00	1.683,50	1.633,50	539,05	1.144,44	200,00	50,00	5,00	894,44	89,44	1.000,00	1.005,00
UKUPNO:	1.000,00	1.000,00	1.625,21	0,00	50,00	50,00	1.050,00	1.683,50	1.633,50	539,05	1.144,44	200,00	50,00	5,00	894,44	89,44	1.000,00	1.005,00

U primjeru je pretpostavljeno da poslodavac radniku uplaćuje 50 KM doprinosa u DPF

U ovom slučaju MOP obrazac se popunjava na sljedeći način:

1. korak - na DL6 unijeti ime, prezime i JMB radnika za koji je uplaćen doprinos i u polje "doprinos za PIO" iznos koji je uplaćen u DPF, u primjeru iz tabele 50 KM, zatim izabrati "tip isplate" 52; iznos će se mijenjati zavisno od visine uplate doprinosa u DPF, ali tu se upisuje iznos iz kolone - UKUPNA UPLATA u DPF za svakog radnika,

Пријава: Пореза на доходак Пореза и доприноса Доприноса

Исплата примања: Исплаћено Дјел. исплаћено Није исплаћено

Бруто формула: Бруто принцип: $B = H / 0,603$ Нето принцип: $B = (H - 20) / 0,603$

Начин обављ. сам. дј.: Основна Допунска Додатна Самост. зан.

Посебне уплате доприноса

ВИ-1 (1)	ВИ-2	ВИ-3 (3)	ВИ-4	ВИ-1Б	ВИ-5	ВИ-6 (1)	Обавезе	Додај	Обриши	
JMBГ	Презиме	Име	Р.сати	Основица	Доп.ПИО	Доп.здр.	Доп.дј.	Доп.зап.	Ук.допр.	Тип исплате
2108976125021	Радник	1			50,00	0,00	0,00	0,00	50,00	52

PRIMJER 1: Poslodavac NA SVOJ TERET uplaćuje dio doprinosa za zaposlene radnike (ne smanjujući neto platu radnika)

2. korak - na obrascu DL 1 unosi se novi bruto i program će automatski preračunati sve pripadajuće poreze i doprinose.

Takođe, sa desne strane izabrati "kvaku" - kontrola ispravnosti prijave, da program "prepozna" sve izvršene radnje i uplatu doprinosa sa DL6.

Пријава: Пореа на доходак Пореа и доприноса Доприноса

Исплата примања: Исплаћено Дјел. исплаћено Није исплаћено

Бруто формула: Бруто принцип: $B = H / 0,603$ Нето принцип: $B = (H - 20) / 0,603$

Начин обављ. сам. дј.: Основна Допунска Додатна Самост. зан.

Примања по основу радног односа

ВИ-1 (1)	ВИ-2	ВИ-3 (3)	ВИ-4	ВИ-1Б	ВИ-5	ВИ-6 (1)	Обавезе	Додај	Обриши									
ЈМБГ	Презиме	Име	Р.сати	Бруто прим.	Доп.ПИО	Доп.здр.	Доп.дј.	Доп.зап.	Ук. допр.	Доходак	П.одбитак	Порез ЛС	Умањ.ПК	Поврат	Основица	Порез	Нето прим	Неоп.прим.
▶ 2108976125021	Радник	1	176	1.683,50	302,20	196,02	27,77	13,07	539,06	1.144,44	200,00	0,00	50,00	5,00	894,44	89,44	1.000,00	

Ako radnik traži poresku karticu onda ima pravo na povrat poreza po osnovu uplate doprinosa za dobrovoljno penzijsko osiguranje. U tabeli je prikazan i povrat poreza od 5 KM, zato što je uplaćeno 50 KM doprinosa u DPF. Dakle, ako radnik ima poresku karticu dobija još povrat poreza po osnovu uplate doprinosa za dobrovoljno penzijsko osiguranje, u ovom slučaju 5 KM.

Primjer 2: Radnik uplaćuje doprinos u DPF (smanjujući svoju bruto platu, time i dio neto plate)

Ime i prezime	Fiksni /ugovor. iznos	Ukupna plata	Bruto plata	Uplata radnika u EPF	Uplata poslodavca u EPF	Ukupna uplata u EPF	NETO nakon uplate poslodavca u EPF	Bruto plata sa uplatom poslodavca kombinov.	BRUTO plata za obračun doprinosa kombinovano	Ukupni doprinos	Dohodak	Lični odbitak	Poreska kartica		Osnovica za obračun poreza	Porez na dohodak	Ukupno primanje bez povrata poreza	Iznos za isplatu sa povratom poreza	Umanjenje neto plate radnika-bez kartice	Poreska kartica	Umanjenje neto plate radnika - sa karticom
													Umanj. poreske osnovice	Iznos poreza-povrat							
2	3	5	7	8	9	10	11	13	14	19	20	21	22	23	24	25	26	27	30	242	253
Radnik 1	1.000,00	1.000,00	1.625,21	50,00	0,00	50,00	1.000,00	1.625,21	1.575,21	519,82	1.105,39	200,00	50,00	5,00	855,39	85,54	964,85	969,85	35,15	5,00	30,15
JKUPNO:	1.000,00	1.000,00	1.625,21	50,00	0,00	50,00	1.000,00	1.625,21	1.575,21	519,82	1.105,39	200,00	50,00	5,00	855,39	85,54	964,85	969,85	35,15	5,00	30,15

U primjeru je pretpostavljeno da radnik smanjuje svoju bruto platu za 50 KM i taj iznos uplaćuje u DPF

U ovom slučaju MOP obrazac se popunjava na sljedeći način:

1. korak - na DL6 unijeti ime, prezime i JMB radnika za koji je uplaćen doprinos i u polje "doprinos za PIO" iznos koji je uplaćen u DPF, u primjeru iz tabele 50 KM, zatim izabrati "tip isplate" 52; iznos će se mijenjati zavisno od visine uplate doprinosa u DPF, ali tu se upisuje iznos iz kolone - UKUPNA UPLATA u DPF za svakog radnika

Пријава: Пореза на доходак Пореза и доприноса Доприноса

Исплата примања: Исплаћено Дјел. исплаћено Није исплаћено

Бруто формула: Бруто принцип: $B = H / 0,603$ Нето принцип: $B = (H - 20) / 0,603$

Начин обављ. сам. дј.: Основна Допунска Додатна Самост. зан.

Посебне уплате доприноса

ВИ-1 (1)	ВИ-2	ВИ-3 (3)	ВИ-4	ВИ-1Б	ВИ-5	ВИ-6 (1)	Обавезе	Додај	Обриши	
JMBГ	Презиме	Име	Р.сати	Основица	Доп.ПИО	Доп.здр.	Доп.дј.	Доп.зап.	Ук.допр.	Тип исплате
▶ 2108976125021	Радник	1			50,00	0,00	0,00	0,00	50,00	52

Primjer 2: Radnik uplaćuje doprinos u DPF (smanjujući svoju bruto platu, time i dio neto plate)

2. korak - na obrascu DL 1 unosi se stari bruto i program će automatski preračunati sve pripadajuće poreze i doprinose. Takođe, sa desne strane izabрати "kvaku" - kontrola ispravnosti prijave, da program "prepozna" sve izvršene radnje i uplatu doprinosa sa DL6.

Пријава: Пореа на доходак Пореа и доприноса Доприноса

Исплата примања: Исплаћено Дјел. исплаћено Није исплаћено

Бруто формула: Бруто принцип: $B = H / 0,603$ Нето принцип: $B = (H - 20) / 0,603$

Начин обављ. сам. дј.: Основна Допунска Додатна Самост. зан.

Примања по основу радног односа

ВИ-1 (1)	ВИ-2	ВИ-3	ВИ-4	ВИ-1Б	ВИ-5	ВИ-6 (1)	Обавезе	Додај	Обриши									
ЈМБГ	Презиме	Име	Р.сати	Бруто прим.	Доп.ПНО	Доп.здр.	Доп.дј.	Доп.зап.	Ук.допр.	Доходак	Л.одбитак	Порез ЛС	Умањ.ПК	Поврат	Основица	Порез	Нето прим.	Неоп.прим.
▶ 2108976125021	Радник	1	0	1.625,21	291,41	189,03	23,63	15,75	519,82	1.105,39	200,00	0,00	0,00	0,00	905,39	90,54	964,85	

Ako radnik traži poresku karticu onda ima pravo na povrat poreza po osnovu uplate doprinosa za dobrovoljno penzijsko osiguranje. U tabeli je prikazan i povrat poreza od 5 KM, zato što je uplaćeno 50 KM doprinosa u DPF. Dakle, ako radnik ima poresku karticu dobija još povrat poreza po osnovu uplate doprinosa za dobrovoljno penzijsko osiguranje, u ovom slučaju 5 KM.

Primjer 3: Radnik i poslodavac uplaćuju doprinos u DPF - kada poslodavac NA SVOJ TERET uplaćuje dio doprinosa za zaposlene radnike (ne smanjujući neto platu) i kada radnik sam uplaćuje drugi dio smanjujući svoju bruto platu (time i dio neto plate)

Ime i prezime	Fiksni /ugovor. iznos	Ukupna plata	Bruto plata	Uplata radnika u EPF	Uplata poslodavca u EPF	Ukupna uplata u EPF	NETO nakon uplate poslodavca u EPF	Bruto plata sa uplatom poslodavca kombinov.	BRUTO plata za obračun doprinosa kombinovano	Ukupni doprinos	Dohodak	Lični odbitak			Poreska kartica			Osnovica za obračun poreza	Porez na dohodak	Ukupno primanje bez povrata poreza	Iznos za isplatu sa povratom poreza	Umanjenje neto plate radnika-bez kartice	Poreska kartica	Umanjenje neto plate radnika - sa karticom
												Umanj. poreske osnovice	Umanj. poreske osnovice	Iznos poreza-povrat	Umanj. poreske osnovice	Umanj. poreske osnovice	Iznos poreza-povrat							
2	3	5	7	8	9	10	11	13	14	19	20	21	22	23	24	25	26	27	30	242	253			
Radnik 1	1.000,00	1.000,00	1.625,21	50,00	50,00	100,00	1.050,00	1.683,50	1.583,50	522,55	1.160,94	200,00	100,00	10,00	860,94	86,09	964,85	974,85	35,15	10,00	25,15			
UKUPNO:	1.000,00	1.000,00	1.625,21	50,00	50,00	100,00	1.050,00	1.683,50	1.583,50	522,55	1.160,94	200,00	100,00	10,00	860,94	86,09	964,85	974,85	35,15	10,00	25,15			

U primjeru je pretpostavljeno da poslodavac i radnik uplaćuju po 50 KM mjesečno.

U ovom slučaju, (kao što je prikazano u tabeli,) MOP obrazac se popunjava na sljedeći način:

1. korak - na DL6 unijeti ime, prezime i JMB radnika za koji je uplaćen doprinos i u polje "doprinos za PIO" iznos koji je uplaćen u DPF, u ovom slučaju 100 KM, zatim izabrati "tip isplate" 52; iznos će se mijenjati zavisno od visine uplate doprinosa i radnika i poslodavca u EPF, ali tu se upisuje iznos iz kolone UKUPNA UPLATA u DFP za svakog radnika,

Пријава: Пореза на доходак Пореза и доприноса Доприноса

Исплата примања: Исплаћено Дјел. исплаћено Није исплаћено

Бруто формула: Бруто принцип: $B = H / 0,603$ Нето принцип: $B = (H - 20) / 0,603$

Начин обављ. сам. дј.: Основна Допунска Додатна Самост. зан.

Посебне уплате доприноса

ВИ-1 (1)	ВИ-2	ВИ-3 (3)	ВИ-4	ВИ-1Б	ВИ-5	ВИ-6 (1)	Обавезе	Додај	Обриши	
JMBG	Презиме	Име	Р.сати	Основица	Доп.ПИО	Доп.здр.	Доп.дј.	Доп.зап.	Ук.допр.	Тип исплате
2108976125021	Радник	1			100,00	0,00	0,00	0,00	100,00	52

Primjer 3: Radnik i poslodavac uplaćuju doprinos u DPF - kada poslodavac NA SVOJ TERET uplaćuje dio doprinosa za zaposlene radnike (ne smanjujući neto platu) i kada radnik sam uplaćuje drugi dio smanjujući svoju bruto platu (time i dio neto plate)

2. korak - na obrascu DL 1 unosi se novi bruto i program će automatski preračunati sve pripadajuće poreze i doprinose. Takođe, sa desne strane izabrati "kvaku" - kontrola ispravnosti prijave, da program "prepozna" sve izvršene radnje i uplatu doprinosa sa DL6.

Пријава: Пореа на доходак Пореа и доприноса Доприноса

Исплата примања: Исплаћено Дјел. исплаћено Није исплаћено

Бруто формула: Бруто принцип: $B = H / 0,603$ Нето принцип: $B = (H - 20) / 0,603$

Начин обављ. сам. дј.: Основна Допунска Додатна Самост. зан.

Примања по основу радног односа

ВИ-1 (1)	ВИ-2	ВИ-3 (3)	ВИ-4	ВИ-1Б	ВИ-5	ВИ-6 (5)	Обавезе	Додај	Обриши									
ЈМБГ	Презиме	Име	Р.сати	Бруто прим.	Доп.ПИО	Доп.здр.	Доп.дј.	Доп.зан.	Ук.допр.	Доходак	Л.одбитак	Порез ПС	Умањ.ПК	Поврат	Основица	Порез	Нето прим	Неоп.прим.
[2108976125021	Радник	1	176	1.683,50	292,95	190,02	26,92	12,67	522,56	1.160,94	200,00	0,00	100,00	10,00	860,94	86,09	964,85	

Ako radnik traži poresku karticu onda ima pravo na povrat poreza po osnovu uplate doprinosa za dobrovoljno penzijsko osiguranje. U tabeli je prikazan i povrat poreza od 10 KM, zato što je uplaćeno 100 KM doprinosa u DPF. Dakle, ako radnik ima poresku karticu dobija još povrat poreza po osnovu uplate doprinosa za dobrovoljno penzijsko osiguranje, u ovom slučaju 10 KM.

Knjiženje uplate u DPF

1. primjer- kada poslodavac uplaćuje 50 KM na svoj teret mjesečno

Konto	Opis	Duguje	Potražuje
5200	Troškovi bruto zarada	1.683,50	
4500	Obaveze za neto platu		1.000,00
4510	Obaveze za porez		89,44
4520	Obaveze za doprinose		539,05
4507	Obaveze za uplatu u DPF		50,00
4501	Obaveze za povrat poreza		5,00

2. primjer- kada radnik uplaćuje uplaćuje 50 KM od bruto plate mjesečno

Konto	Opis	Duguje	Potražuje
5200	Troškovi bruto zarada	1.625,21	
4500	Obaveze za neto platu		964,85
4510	Obaveze za porez		85,54
4520	Obaveze za doprinose		519,82
4507	Obaveze za uplatu u DPF		50,00
4501	Obaveze za povrat poreza		5,00

3. primjer- kada poslodavac i radnik uplaćuju po 50 KM mjesečno

Konto	Opis	Duguje	Potražuje
5200	Troškovi bruto zarada	1.683,50	
4500	Obaveze za neto platu		964,85
4510	Obaveze za porez		86,09
4520	Obaveze za doprinose		522,55
4507	Obaveze za uplatu u DPF		100,00
4501	Obaveze za povrat poreza		10,00

Link za prezentaciju:

https://www.dropbox.com/s/b1vsal3szg7weeh/DPF_Gordana%20Drobnjak%20SRRRS_jun_2018.pptx?dl=0

Hvala na pažnji.

Evropski dobrovoljni penzijski fond

www.epf.ba

[Mail: office@epf.ba](mailto:office@epf.ba)

Besplatan info tel: 080050110

Fax: +387(0)51 492-825

Tel: +387(0)51 492 824